

Ekonomska primerjava pristopov premen sestojev črnega bora na Krasu

Milan Šinko, Mag.
Dušan, Roženberger, Dr.
Jurij, Diaci, Dr.

Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta,
Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire

CRP V4-1124

Izhodišče

- Premene na Krasu bodo pomembni gozdarski projekt: 17.000 ha s pomembnimi okoljskimi...

..... in tudi ekonomskimi posledicami!

~ 64.000.000 €

Ekonomika premen

- Klasično je presoja odločitev o izvedbi ali ne izvedbi premene
- Premena kot investicijska odločitev
- Kazalci:
 - likvidnost
 - donosnost
 - negotovost
 - prožnost

Metodologija

- Opis treh pristopov premene
 - Določitev ukrepov
 - Časovna razporeditev ukrepov
 - Količinski vidiki ukrepov (npr. m³, delovne ure)
 - Vrednostni vidiki ukrepov (npr. €/du)
- Izračun kazalnikov
 - Prihodki
 - Stroški: zasebni/proračunski
 - Neto sedanja vrednost

Postopna premena

- Naravno pomlajevanje
- Postopno odpiranje sestoja z manjšimi vrzelmi (0,05 ha) – kasneje širimo do velikosti 0,2 ha.
- Saditev (dopolnitev) in zaščita naravnega mladja in sadik pred objedanjem divjadi.

Čas	Ukrep	Opis	Intenziteta poseka
			% površine
Skupaj			
0	Redčenje v okolici semenskih dreves	redčenje v drogovnjakih (drugo redčenje) 15%	15%
0	Oblikovanje vrzeli	20%	20%
10	Širjenje vrzeli	4 vrzeli x 0,05 ha	35%
10	Zaščita mladja pred objedanjem	zaščita 50 hrastov	
20	Širjenje vrzeli	20 % površine	50%
20	Redčenje	15%	
20	Priprava sestoja	0,2 ha	
20	Nega gošče	0,2 ha	
20	Sadnja	100 sadik na 0,15 ha	
20	Zaščita	100 sadik + vzdrževanje zaščite	
30	Širjenje vrzeli	0,2 ha 20%	90%

Neposredna premena

- Ustvarjanje vrzeli velikosti 0,5 ha, v katerih sadimo avtohtone listavce in izvajamo skupinsko zaščito.
- V drugem koraku postopek ponovimo do končne velikosti vrzeli 1 ha.

Čas	Ukrep	Opis	Intenziteta poseka
			% površine
Skupaj			
0	Ukrepi za stabilizacijo sestoja.	jakost redčenja lesne zaloge	15%
0			0%
10	Ukrepi za stabilizacijo sestoja.	jakost redčenja lesne zaloge	15%
10			
20	Oblikovanje vrzeli in redčenje	50% površine	15%
20			
20	Priprava sestoja	0,5 ha	50%
20			
20	Sadnja	1000 sadik na 0,15 ha	
20	Zaščita	620 tm	
30	Širjenje vrzeli	0,2 ha 20%	95%
30	Zaščita	vzdrževanje ograje	

Sedanje ukrepanje

Serijsko redčenje in postopno zastorno odpiranje sestojata do končnega poseka

Čas	Ukrep	Opis	Intenziteta poseka
			% površine
0	Redčenje		30%
20	Redčenje		50%
30	Končni posek		96%

Metodologija

- Podatki:

Metodologija

- Podatki:

- Cena lesa na panju: 23 €/m³ (hlodovina 16 %, celulozni 47 % in brusni les 38 %)
- Lesna zaloga 70 let starega sestoja je 200 m³/ha in prirastek 4 m³/ha.
- Cena gojitelja gozdov 9,8 €/du, sadike 1€/kos
- Normativi iz Pravilnika o financiranju in sofinanciranju vlaganj v gozdove (n.p.b. 2014)
- Obrestna mera diskontiranja je 2 %.

Rezultati

	Neto sedanja vrednost €/ha
Postopna premena	3.983
Neposredna premena	1.973
Sedanje ukrepanje	4.300

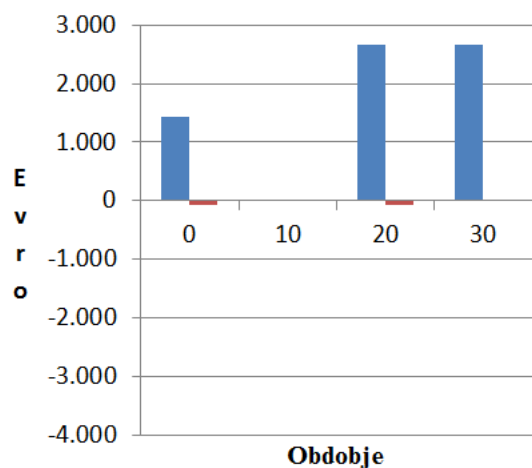
Rezultati

	Neto sedanja vrednost €/ha	Neto sedanja vrednost (lastnik) €/ha
Postopna premena	3.983	4.491
Neposredna premena	1.973	4.146
Sedanje ukrepanje	4.300	4.438

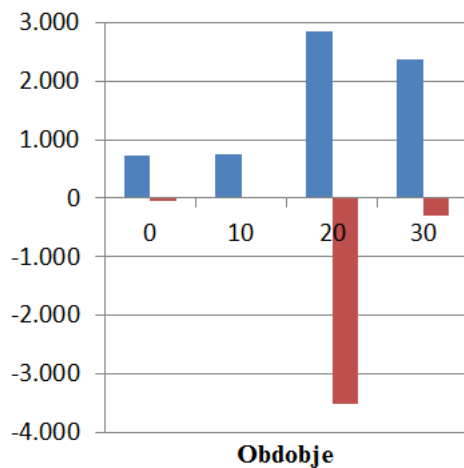
Rezultati

	Neto sedanja vrednost €/ha	Neto sedanja vrednost (lastnik) €/ha	Sedanja vrednost stroškov lastnika €/ha	Sedanja vrednost stroškov države €/ha
Postopna premena	3.983	4.491	80	508
Neposredna premena	1.973	4.146	407	2.172
Sedanje ukrepanje	4.300	4.438	0	138

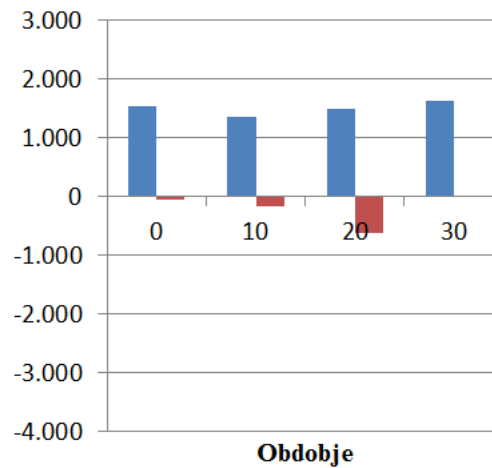
Denarni tok pristopov premene črnega bora na Krasu v obdobju od prvega leta do konca tridesetega leta (€/ha)

Sedanje ukrepanje

Neposredna premena

Postopna premena

Zaključki

- Pomembne ekonomske posledice premen sestojev črnega bora
 - postopna premena: 10 milijonov evrov
 - neposredna premena: 44 milijonov evrov
- (tekoča vrednost 64.000.000 €)